

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Descrierea situației actuale

Regulamentele comunitare, care pot fi adoptate de Parlamentul European și Consiliu sau de Consiliu ori de Comisie, sunt instrumente cu domeniu de aplicare general, obligatorii în toate elementele sale și direct aplicabile în toate statele membre. La nivel european în prezent pentru transportul de animale vii în interiorul Uniunii Europene, dar și în afară în raport cu relațiile comerciale stabilite cu state terțe, se aplică dispozițiile următoare :

1. Regulamentului (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/97 în forma consolidată, ce prevede dispoziții referitoare la condițiile ce trebuie îndeplinite pentru transportul de animale vertebrate vii în interiorul comunității și procedurile de control pe care funcționarii competenți le efectuează asupra loturilor ce intră sau ies de pe teritoriul vamal al comunității, impunând un set de reguli unitare la nivel comunitar. Curtea Europeană de Justiție a Uniunii Europene în cauzele C 424 /13 și C - 383/16 a decis că întreprinderile care transportă animale vii din UE către o țară terță au obligația de a respecta dispozițiile Regulamentului CE nr. 1/2015 pentru toate părțile călătoriei, inclusiv cele care au loc în afara Europei.
2. REGULAMENTUL (UE) 2016/429 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”);
3. REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2020/692 AL COMISIEI din 30 ianuarie 2020 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele privind intrarea în Uniune, precum și circulația și manipularea după intrare, a transporturilor de anumite animale, de materiale germinative și de produse de origine animală.

La nivel național s-a ajuns la o punere în aplicare a dispozițiilor comunitare prin intrarea în vigoare a **Legii 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe**. Ulterior prin aplicarea prevederilor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 150/2020 și în baza dispozițiilor

Regulamentului (CE) nr. 1/2005 au fost stabilite regulile de transport ca norme de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 150/2020. Astfel a intrat în vigoare Ordinul A.N.S.V.S.A. nr. 60/2021 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe și pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 96/2014 privind aprobarea tarifelor aplicabile în domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor.

În directă conexiune cu dispozițiile Legii nr. 150/2020 sunt dispozițiile Legii nr. 205/2004, republicată, privind protecția animalelor și dispozițiile Hotărârii de Guvern nr. 984/2005 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor.

În ceea ce privește sănătatea și bunăstarea animalelor țările terțe în raport cu statele membre ale Uniunii Europene urmează recomandările Organizației Mondiale a Sănătății Animalelor.

În prezent, se observă necesitatea modificării Legii nr. 150/2020 în spiritul Regulamentului 429/2016 al Parlamentului European și al Consiliului Europei, care este completat de Regulamentul delegat (UE) 2020/692 al Comisiei din 30 ianuarie 2020 prin introducerea unor noi articole referitoare la următoarele aspecte: obligația de autorizare a transportatorilor, obligațiile operatorilor pentru protejarea animalelor în ceea ce privește bolile emergente și bolile listate în regulament la articolul 9 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (U.E.) nr 429/2016, măsuri de prevenire a bolilor care se aplică transportului, obligațiile României în cadrul transporturilor cu animale vii cu destinația în țări terțe, dar și dispoziția potrivit căreia A.N.S.V.S.A. trebuie să emită un ordin al președintelui, pentru completarea normelor de aplicare care includ prevederi referitoare la exporturile realizate pe cale rutieră, navală și aeriană.

În 2020, statele membre au efectuat peste 900.000 de controale oficiale și au aplicat aproape 8 000 de sancțiuni. În iunie 2020, Parlamentul European a înființat o comisie de anchetă privind protecția animalelor în timpul transportului (ANIT) pentru a investiga presupusele încălcări în aplicarea normelor U.E. Această comisie a finalizat raportul în decembrie 2021, iar concluziile arătau că în timpul transporturilor nu erau pe deplin luate în considerare diferitele nevoi ale animalelor și că statele membre nu respectau întotdeauna dispozițiile UE10. Pe baza Recomandării Parlamentului European din 20 ianuarie 2022 adresată Consiliului și Comisiei în urma examinării presupuselor încălcări și cazuri de administrare defectuoasă în aplicarea dreptului Uniunii în ceea ce privește protecția animalelor în timpul transportului în interiorul și în afara Uniunii (2021/2736(RSP)), Comisia Europeană intenționează să propună o legislație revizuită privind bunăstarea animalelor înainte de sfârșitul anului 2023 prin a extinde domeniul de aplicare al legislației, a facilita aplicarea și a asigura un nivel mai ridicat de bunăstare a animalelor.

Consecințele negative ale transportului asupra bunăstării animalelor ar putea fi atenuate prin reducerea numărului și a duratei călătoriilor și prin îmbunătățirea condițiilor pentru animalele vii de transport.

Trebuie avut în vedere faptul că la efectivele de ovine și caprine România se situează pe locul trei, respectiv doi în rândul statelor membre U.E. după Spania. La efectivele de bovine, România s-a situat pe locul nouă în Uniunea Europeană, după Franța, Germania, Spania, Irlanda, Italia, Polonia, Olanda și Belgia. Una dintre zonele în care România exportă cel mai mult ovine sau caprine este zona Golfului Persic în țările arab, care au o mare cerere de animale vii dintre aceste ungulate. Durata medie a unui transport maritim în zona Golfului Persic (ca destinație uzuală) este de cca. 5-7 zile pentru animalele vii.

România ca mare producător de ovine la nivelul U.E., înregistrează un excedent pe această categorie de produs ce poate fi valorificat doar în relații de export cu ovine în țările din zona arabă. În prezent, conform statisticilor, aproximativ 2 milioane de ovine sunt vândute anual în cadrul acestor relații comerciale. Transporturile trebuie să respecte condițiile de bunăstare animală impuse de legislația europeană și națională.

Este important deci să introducem noi prevederi în scopul îmbunătățirii condițiilor de transport a acestor animale ce se exportă în țări terțe, după regulile impuse la nivel comunitar. Relațiile comerciale ale României în materie de export cu animale vii, în special de ovine se pot îmbunătăți și se pot intensifica dacă sunt lămurite anumite aspecte juridice legate de autorizarea transportatorilor și de obligațiile operatorilor, care au în responsabilitatea lor animale sau produse, inclusiv pentru o perioadă limitată.

2.Schimbări preconizate

Proiectul de act normativ are în vedere introducerea unor completări din legislația comunitară în scopul reglementării următoarelor aspecte: obligația de autorizare a transportatorilor, obligațiile operatorilor pentru protejarea animalelor în ceea ce privește bolile emergente și bolile listate în Regulamentul (U.E.) nr 429/2016, măsuri de prevenire a bolilor care se aplică transportului și obligațiile României în cadrul transporturilor cu animale vii cu destinația în țări terțe.

Dorim să aducem adaptate aceste completări întrucât este necesar să fie inserate clar în Legea nr. 150/2020, în scopul îmbunătățirii condițiilor de transport a animalelor vii și a respectării condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească operatorii și transportatorii.

Impact macro - economic

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Impactul social

Se aduc modificări benefice pentru exportul de animale vii în țările terțe prin protejarea mai bună a acestora pe parcursul transportului, iar elementul important constă în conștientizarea importanței respectării legislației, a restricțiilor sau a situațiilor în care intervin derogări acceptate la nivelul comunitar de către toate persoanele fizice sau juridice implicate în aceste operațiuni de transport, îngrijire și hrănire a animalelor.

Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru completarea Legea 150/2020 privind protecția animalelor destinate exportului în țări terțe, cu modificările și completările ulterioare, pe care îl supunem spre adoptare Parlamentul României.